

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 24 kwietnia 2024 r.

**w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie
wynagrodzenia zasadniczego asystentów sędziów**

Krajowa Rada Sądownictwa, po zapoznaniu się z projektem rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wynagrodzenia zasadniczego asystentów sędziów, przedstawionym przy piśmie Ministra Sprawiedliwości z 25 marca 2024 r. (znak: DLUS-I.4601.3.2024), ocenia go pozytywnie, zgłaszając poniższą uwagę.

W § 2 przedstawionego projektu proponuje się ustalenie wynagrodzenia zasadniczego asystentów sędziów w wysokości od 5000 zł do 8000 zł. W wielu sądach, szczególnie wielkomijskich, poważnym problemem jest niedostateczna liczba asystentów sędziego. Zgodnie z założeniami towarzyszącymi prowadzeniu tego zawodu 20 lat temu, asystenci sędziów, z uwagi na obowiązujące w tym względzie regulacje prawne, odciążają sędziów w sposób mogący istotnie wpłynąć na poprawę wskaźników statystycznych¹. Głównym zadaniem asystentów sędziów jest sporządzanie projektów orzeczeń oraz ich uzasadnianie. Rozszerzenie zadań asystentów sędziów nastąpiło wraz ze zmianą, wprowadzoną z dniem 8 października 2019 r. wszedł w życie art. 47² § 1 Kodeksu postępowania cywilnego, zgodnie z którym w zakresie czynności przewodniczącego, zarządzenia może również wydawać asystent sędziego, za wyjątkiem zarządzenia o zwrocie pisma procesowego, w tym pozwu. Przepis ten daje asystentom istotną kompetencję do samodzielnego dokonywania czynności sądowych adresowanych do stron a w konsekwencji może stanowić znaczące wsparcie sędziów w procesie zarządzania referatem i przygotowywania spraw do rozstrzygnięcia.

Bez wątpienia wynagrodzenia asystentów sędziów nie zachęcają do podjęcia tego rodzaju pracy. Zgodnie § 2 projektowanego rozporządzenia wynagrodzenie zasadnicze asystentów sędziów ma zostać ustalone w wysokości od 5000 zł do 8000 zł. Dla porównania

---

¹ Zakres czynności asystentów sędziów reguluje rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 8.11.2012 r. w sprawie czynności asystentów sędziów. Na podstawie ww. rozporządzenia na zlecenie sędziego i pod jego kierunkiem asystent sędziego sporządza projekty zarządzeń, orzeczeń lub ich uzasadnień, na zlecenie sędziego asystent sędziego samodzielnie dokonuje analizy akt sprawy we wskazanym zakresie, kontroluje stan spraw odroczonech, zawieszonych lub oczekujących na podjęcie czynności przez sędziego albo sąd, zwraca się do osób i instytucji o nadesłanie informacji lub dokumentów niezbędnych do przygotowania sprawy do rozpoznania, sporządza odpowiedzi na pisma niebędące pismami procesowymi, gromadzi we wskazanym zakresie orzecznictwo i literaturę przydatne do rozpoznawania spraw lub wykonywania innych zadań powierzonych sędziom w danym wydziale, zaś w uzasadnionych wypadkach, jeżeli wymagają tego zasady sprawności, racjonalności lub ekonomicznego i szybkiego działania, sędzia może zlecić asystentowi sędziego także wykonanie innych czynności niezbędnych do przygotowania spraw sądowych do rozpoznania.

wynagrodzenie minimalne od 1 stycznia 2024 r. wynosi 4242 zł, a od 1 lipca 2024 r. będzie wynosiła 4300 zł.

Zgodnie z Komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 9 lutego 2024 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2023 r., przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w 2023 r. wyniosło 7155,48 zł – przy czym dla aglomeracji typu warszawska czy poznańska jest to poziom wyraźnie wyższy, co dodatkowo utrudnia zapewnienie pełnej obsady stanowisk asystenckich.

W ocenie Krajowej Rady Sądownictwa podwyższenie dolnej granicy wynagrodzenia asystenta sędziego o 800 zł brutto jest niewystarczające i niekonkurencyjne względem możliwości zatrudnienia w sektorze prywatnym, szczególnie z uwagi na wysokie wymagania stawiane kandydatom do tego zawodu oraz wysokie obciążenie pracą i brak perspektywicznej ścieżki rozwoju zawodowego.

Krajowa Rada Sądownictwa, uważa takie rozwiązanie za nieuzasadnione. Poziom i dynamika procesów inflacyjnych oraz wynikający z nich znaczny wzrost kosztów utrzymania sprawiają, że § 2 projektowanego rozporządzenia nie przystaje do aktualnych warunków ekonomicznych.